

**Ocena Rady Nadzorczej stosowania przyjętej
w Banku Spółdzielczym w Starogardzie Gdańskim
„Polityki Ładu Korporacyjnego Banku Spółdzielczego w Starogardzie Gdańskim”
w roku 2019**

Cel wprowadzenia „Polityki Ładu Korporacyjnego Banku Spółdzielczego w Starogardzie Gdańskim”

Obowiązująca w Banku Spółdzielczym w Starogardzie Gdańskim „Polityka Ładu Korporacyjnego Banku Spółdzielczego w Starogardzie Gdańskim” jest zbiorem zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne w Banku Spółdzielczym w Starogardzie Gdańskim, w tym relacje z członkami Banku Spółdzielczego w Starogardzie Gdańskim i klientami, ich organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.

Na podstawie Uchwały Nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 lipca 2014 roku w sprawie wydania „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” została opracowana i wprowadzona w Banku Spółdzielczym w Starogardzie Gdańskim „Polityka Ładu Korporacyjnego Banku Spółdzielczego w Starogardzie Gdańskim”.

I. Organizacja i struktura organizacyjna

1. Organizacja Banku umożliwia osiągnięcie długoterminowych celów prowadzonej działalności.
TAK (X)   NIE (   )
2. Organizacja Banku obejmuje zarządzanie i sprawowanie kontroli, systemy sprawozdawczości wewnętrznej, przepływu i ochrony informacji oraz obiegu dokumentów, co jest należycie uregulowane w regulacjach wewnętrznych Banku.
TAK (X)   NIE (   )
3. Organizacja Banku jest odzwierciedlona w strukturze organizacyjnej.
TAK (X)   NIE (   )
4. Bank zapewnia jawność struktury organizacyjnej poprzez zamieszczenie przynajmniej podstawowej struktury organizacyjnej na stronie internetowej Banku.
TAK (X)   NIE (   )
5. Bank posiada przejrzystą i adekwatną do skali i charakteru prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka strukturę organizacyjną, w której podległość służbowa, zadania oraz zakres obowiązków i odpowiedzialności są wyraźnie przypisane i odpowiednio podzielone.
TAK (X)   NIE (   )
6. Bank określił własne cele strategiczne uwzględniając skalę prowadzonej działalności, przy minimalizowaniu ryzyka występującego przy realizacji tych celów oraz przy zapewnieniu efektywności działania Banku.
TAK (X)   NIE (   )

7. Organizacja Banku umożliwi niezwłoczne podejmowanie odpowiednich działań w sytuacjach nagłych (nieprzewidywanych) lub w sytuacjach podwyższonego ryzyka.
TAK (X) NIE ( )
8. Organizacja Banku zapewnia, że :
- 1) wykonywanie zadań z zakresu działalności Banku powierzane jest osobom posiadającym niezbędną wiedzę i umiejętności, nad którymi nadzór sprawują osoby posiadające także odpowiednie doświadczenie;
TAK (X) NIE ( )
  - 2) określając zakres powierzonych zadań bierze się pod uwagę możliwości właściwego i rzetelnego wykonania tych zadań na danym stanowisku;
TAK (X) NIE ( )
  - 3) prawa pracowników są należycie chronione, a ich interesy są należycie uwzględniane w szczególności poprzez stosowanie przejrzystych i obiektywnych zasad zatrudniania i wynagradzania, oceny, a także nagradzania i awansu zawodowego.
TAK (X) NIE ( )
9. Pracownikom Banku zapewniono odpowiedni dostęp do informacji o zakresie uprawnień, obowiązków i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych.
TAK (X) NIE ( )
10. W Banku zapewnia się pracownikom możliwość anonimowego (bez obawy wystąpienia negatywnych konsekwencji ze strony Zarządu Banku) powiadamiania Zarządu lub Rady Nadzorczej o nadużyciach w Banku.
TAK (X) NIE ( )
11. Zarząd Banku przedstawił Radzie Nadzorczej raporty dotyczące powiadomień o poważnych nadużyciach w Banku.
TAK ( ) NIE (X)
*w okresie podlegającym ocenie nie został przedstawiony w/w raport z uwagi na brak poważnych nadużyć w Banku.
12. Bank posiada plany ciągłości działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności Banku.
TAK (X) NIE ( )

II. Relacja z członkami Banku

1. Bank działa w interesie wszystkich członków Banku z poszanowaniem interesu klientów Banku.
TAK (X) NIE ( )
2. Bank zapewnia członkom Banku właściwy dostęp do rzetelnej i kompletnej informacji.
TAK (X) NIE ( )

3. Bank zapewnia członkom Banku prawo do udziału w organach stanowiących, korzystania z produktów Banku, a także korzystania z działań zmierzających do rozwoju społeczno-kulturalnego środowiska lokalnego.
TAK (X)   NIE (   )
4. Członkowie Banku, nie będący członkami Zarządu lub Rady Nadzorczej, wpływali na funkcjonowanie Banku wyłącznie poprzez decyzje organów stanowiących nie naruszając kompetencji pozostałych organów.
TAK (X)   NIE (   )
5. W Banku konflikty interesów rozwiązywane są niezwłocznie w sposób pozwalający na uniknięcie naruszenia interesu Banku i klientów Banku.
TAK (X)   NIE (   )
6. Transakcje przeprowadzane z podmiotem powiązany z Bankiem są uzasadnione interesem Banku i są dokonywane w sposób transparentny.
TAK (   )   NIE (   )
* NIE DOTYCZY: Bank nie jest powiązany z innymi podmiotami
7. Podjęta przez Zebranie Przedstawicieli decyzja w zakresie wypłaty dywidendy uwzględniała konieczność utrzymania odpowiedniego poziomu kapitałów własnych oraz realizację strategicznych celów Banku, a także uwzględniała rekomendacje i indywidualne zalecenia wydane przez organy nadzoru/była zgodna z przyjętą przez Bank polityką dywidendową.
TAK (X)   NIE (   )

III. Organ zarządzający - Zarząd Banku

1. Zarząd ma charakter kolegialny.
TAK (X)   NIE (   )
2. Rada Nadzorcza dokonała oceny kwalifikacji członków Zarządu i Zarządu zgodnie z „Procedurą oceny członków Zarządu i Zarządu Banku Spółdzielczego w Starogardzie Gdańskim”.
TAK (X)   NIE (   )
3. W składzie Zarządu zapewniono udział osób władających językiem polskim.
TAK (X)   NIE (   )
4. Zarząd działał w interesie Banku mając na względzie cele oraz zasady prowadzenia działalności przez Bank określone przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz rekomendacjami nadzorczymi.
TAK (X)   NIE (   )
5. Zarząd realizował przyjętą strategię działalności kierując się bezpieczeństwem Banku.
TAK (X)   NIE (   )
6. Zarząd był jedynym uprawnionym i odpowiedzialnym za zarządzanie działalnością Banku, która obejmowała w szczególności prowadzenie spraw, planowanie, decydowanie, kierowanie i kontrolowanie Banku.

TAK (X)   NIE (   )

7. W składzie Zarządu została wyodrębniona funkcja Prezesa Zarządu kierującego pracami Zarządu.

TAK (X)   NIE (   )

8. Członkowie Zarządu ponoszą kolegialną odpowiedzialność za decyzje zastrzeżone do kompetencji Zarządu, niezależnie od wewnętrznego podziału kompetencji pomiędzy członków Zarządu lub delegowania określonych uprawnień na niższe szczeble kierownicze.

TAK (X)   NIE (   )

9. Członkowie Zarządu wykonują swoje funkcje zgodnie z dokonanym podziałem kompetencji Zarządu pomiędzy poszczególnych członków Zarządu.

TAK (X)   NIE (   )

10. Podział kompetencji pomiędzy członków Zarządu został odzwierciedlony w regulacjach wewnętrznych Banku.

TAK (X)   NIE (   )

11. Podział kompetencji pomiędzy członków Zarządu nie prowadzi do zbędnego nakładania się kompetencji członków Zarządu lub do wewnętrznych konfliktów interesów.

TAK (X)   NIE (   )

12. Wewnętrzny podział odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu nie prowadzi do sytuacji, w której określony obszar działalności Banku nie jest przypisany do żadnego członka Zarządu.

TAK (X)   NIE (   )

13. Posiedzenia Zarządu odbywają się w języku polskim.

TAK (X)   NIE (   )

14. Protokół z posiedzenia Zarządu oraz treść podejmowanych uchwał lub innych istotnych postanowień Zarządu sporządzane są w języku polskim.

TAK (X)   NIE (   )

15. Pełnienie funkcji przez poszczególnych członków Zarządu stanowi główny obszar aktywności zawodowej członka Zarządu.

TAK (X)   NIE (   )

16. Członkowie Zarządu nie podejmowali aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub wpłynąć negatywnie na jego reputację jako członka Zarządu.

TAK (X)   NIE (   )

17. W Banku obowiązują regulacje wewnętrzne określające zasady ograniczania konfliktu interesów określające między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka Zarządu w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

TAK (X)   NIE (   )

18. Rada Nadzorcza podejmowała działania w celu niezwłocznego uzupełnienia składu Zarządu.
TAK (X) NIE ( )

IV. Organ nadzorujący – Rada Nadzorcza Banku

1. Zebranie Przedstawicieli dokonało oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej zgodnie z „Procedurą oceny członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w ...”.

TAK (X) NIE ( )

2. Rada Nadzorcza sprawowała nadzór nad sprawami Banku kierując się przy wykonywaniu swoich zadań dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie Banku.

TAK (X) NIE ( )

3. Rada Nadzorcza posiada zdolność do podejmowania na bieżąco niezbędnych czynności nadzorczych w szczególności w zakresie realizacji przyjętych celów strategicznych lub istotnych zmian poziomu ryzyka lub materializacji istotnych ryzyk w działalności Banku, a także w zakresie sprawozdawczości finansowej, w tym wprowadzenia istotnych zmian w polityce rachunkowości mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej.

TAK (X) NIE ( )

4. Skład liczebny Rady Nadzorczej jest adekwatny do charakteru i skali prowadzonej przez Bank działalności.

TAK (X) NIE ( )

5. W składzie Rady Nadzorczej wyodrębniono funkcję Przewodniczącego, który kieruje pracami Rady Nadzorczej.

TAK (X) NIE ( )

6. Informacja o zgłoszonych zdaniach odrębnych członków Rady Nadzorczej wraz z powodami ich zgłoszenia zostały zamieszczone w protokołach z posiedzeń Rady Nadzorczej.

TAK ( ) NIE ( )

*NIE DOTYCZY: taka sytuacja nie wystąpiła

7. Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje funkcje w sposób aktywny, wykazując się niezbędnym poziomem zaangażowania w prace Rady Nadzorczej.

TAK (X) NIE ( )

8. Członkowie Rady nadzorczej powstrzymywali się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub w inny sposób wpływać negatywnie na ich reputację jako członków Rady Nadzorczej Banku.

TAK (X) NIE ( )

9. W Banku obowiązują regulacje wewnętrzne określające zasady ograniczania konfliktu interesów określające między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka Rady Nadzorczej w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

TAK (X) NIE ( )

10. Protokół oraz treść podejmowanych uchwał Rady Nadzorczej sporządzane są w języku polskim.

TAK (X)   NIE (   )

11. Nadzór wykonywany przez Radę Nadzorczą ma charakter stały a posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż 6 razy w roku.

TAK (X)   NIE (   )

12. W przypadku stwierdzenia w toku wykonywania nadzoru nadużyć, poważnych błędów, w tym mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej i innych poważnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu Banku Rada Nadzorcza miała możliwość podjąć odpowiednie działania, w szczególności mogła zażądać od Zarządu wyjaśnień i zalecić wprowadzenie skutecznych rozwiązań przeciwdziałających wystąpieniu podobnych nieprawidłowości w przyszłości.

TAK (   )   NIE (   )

*NIE DOTYCZY: taka sytuacja nie wystąpiła

13. Rada Nadzorcza, jeżeli jest to niezbędne dla sprawowania prawidłowego i efektywnego nadzoru, może wystąpić do Zarządu o powołanie wybranego podmiotu zewnętrznego w celu przeprowadzenia określonych analiz lub zasięgnięcia jego opinii w określonych sprawach.

TAK (X)   NIE (   )

*taka sytuacja nie wystąpiła

14. W przypadku niepełnego składu Rady Nadzorczej – skład Rady Nadzorczej zostanie niezwłocznie uzupełniony.

TAK (X)   NIE (   )

*taka sytuacja nie wystąpiła

15. Rada Nadzorcza dokonuje regularnej oceny stosowania w Banku „Polityki ładu korporacyjnego Banku Spółdzielczego w Starogardzie Gdańskim”.

TAK (X)   NIE (   )

16. Ocena stosowania w Banku „Polityki ładu korporacyjnego Banku Spółdzielczego w Starogardzie Gdańskim” jest udostępniana na stronie internetowej Banku.

TAK (X)   NIE (   )

V.   Polityka wynagradzania

1. Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania Zarządu i Rady Nadzorczej, a także osób pełniących kluczowe funkcje.

TAK (X)   NIE (   )

2. Zasady wynagradzania Zarządu i Rady Nadzorczej zostały określone w odpowiednich regulacjach wewnętrznych.

TAK (X)   NIE (   )

3. Przy ustalaniu polityki wynagradzania uwzględniana jest sytuacja finansowa Banku.

TAK (X)   NIE (   )

4. Rada Nadzorcza przygotowuje i przedstawia/przedstawi Zebraniu Przedstawicieli, raz w roku, raport z oceny funkcjonowania w Banku polityki wynagradzania.

TAK (X)   NIE (   )

5. Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny, czy ustalona polityka wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu Banku.

TAK (X)   NIE (   )

6. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej zostało ustalone adekwatnie do pełnionej funkcji, a także adekwatnie do skali działalności Banku.

TAK (X)   NIE (   )

7. Członkowie Rady Nadzorczej powołani do pracy w komitetach są wynagradzani adekwatnie do dodatkowych zadań wykonywanych w ramach danego komitetu.

TAK (X)   NIE (   )

8. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej ustalane jest przez Zebranie Przedstawicieli.

TAK (X)   NIE (   )

9. Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej są transparentne i zawarte w uchwale Zebrania Przedstawicieli.

TAK (X)   NIE (   )

10. Rada Nadzorcza zatwierdziła obowiązującą w Banku „Politykę zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Starogardzie Gdańskim”.

TAK (X)   NIE (   )

11. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzoną polityką wynagradzania.

TAK (X)   NIE (   )

12. Rada Nadzorcza dokonała weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennego składnika wynagrodzenia przed wypłatą całości lub części tego składnika.

TAK (X)   NIE (   )

13. Wynagrodzenie członków Zarządu i osób pełniących kluczowe funkcje jest finansowane i wypłacane ze środków Banku.

TAK (X)   NIE (   )

VI.   Polityka informacyjna

1. Bank prowadzi przejrzystą politykę informacyjną określoną w „Polityce ujawnień w zakresie profilu ryzyka i poziomu kapitału w Banku Spółdzielczym w Starogardzie Gdańskim”, uwzględniającą potrzeby członków Banku i klientów Banku.

TAK (X)   NIE (   )

2. Bank zamieszcza politykę informacyjną na stronie internetowej Banku.

TAK (X)   NIE (   )

3. Polityka informacyjna Banku oparta jest na ułatwianiu dostępu do informacji.
TAK (X)   NIE (   )
4. Bank zapewnia członkom Banku równy dostęp do informacji.
TAK (X)   NIE (   )
5. Polityka informacyjna określa w szczególności zasady i terminy udzielenia odpowiedzi członkom Banku oraz klientom Banku.
TAK (X)   NIE (   )
*polityka stanowi jedynie, że Bank udziela informacji klientom; szczegółowe zasady i terminy określono w zakresie reklamacji, wniosków i uwag
6. Polityka informacji zapewnia ochronę informacji oraz uwzględnia odrębne regulacje wynikające z przepisów szczegółowych regulujących funkcjonowanie Banku.
TAK (X)   NIE (   )

VII. Działalność promocyjna i relacje z klientami

1. Przekaz reklamowy dotyczący usługi lub produktu oferowanego przez Bank albo jego działalności jest rzetelny i nie wprowadza w błąd oraz cechuje się poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu, jak również dobrych obyczajów.
TAK (X)   NIE (   )
2. Przekaz reklamowy w sposób jasny wskazuje, jakiego produktu lub usługi dotyczy.
TAK (X)   NIE (   )
3. Przekaz reklamowy nie eksponuje korzyści w sposób, który powodowałby umniejszenie znaczenia kosztów i ryzyk związanych z nabyciem produktu lub usługi.
TAK (X)   NIE (   )
4. Przekaz reklamowy Banku nie wprowadza w błąd, ani nie stwarza możliwości wprowadzenia w błąd w szczególności co do :
- 1) charakteru przedmiotu reklamowanego, w tym praw i obowiązków klientów,
TAK (X)   NIE (   )
- 2) tożsamości Banku jako podmiotu reklamowanego,
TAK (X)   NIE (   )
- 3) istotnych cech produktu lub usługi oferowanej przez Bank,
TAK (X)   NIE (   )
- 4) korzyści, które można osiągnąć korzystając z usługi lub produktu oferowanego przez Bank oraz okresu, w którym korzyści te powstają,
TAK (X)   NIE (   )
- 5) ponoszenia przez klienta całkowitych kosztów związanych z usługą lub produktem oferowanym przez Bank oraz okresu, którego te koszty dotyczą,
TAK (X)   NIE (   )

- 6) czasu, wartości i terytorialnej dostępności usługi lub produktu oferowanego przez Bank,
TAK (X)   NIE (   )
- 7) ryzyka związanego z nabyciem lub korzystaniem z produktów i usług oferowanych przez Bank.
TAK (X)   NIE (   )
5. Przy tworzeniu oraz publikacji przekazu reklamowego Bank w szczególności :
- 1) czuwa nad charakterem i konstrukcją przekazów reklamowych przygotowywanych i publikowanych w imieniu Banku lub na jego rzecz,
TAK (X)   NIE (   )
- 2) zapewnia odbiorcy możliwość swobodnego zapoznania się ze wszystkimi treściami składającymi się na przekaz, w szczególności ze wszelkiego rodzaju wskazaniem i zastrzeżeniami stanowiącymi integralną część przekazu reklamowego,
TAK (X)   NIE (   )
- 3) zapewnia, aby rozwiązania graficzne zastosowane w przekazie reklamowym nie utrudniały odbiorcy zapoznania się z istotnymi informacjami na temat usług lub produktów oferowanych przez Bank, w szczególności z informacjami wymaganymi przez przepisy prawa oraz rekomendacjami nadzorczymi,
TAK (X)   NIE (   )
- 4) podaje źródło prezentowanych informacji, jeżeli przekaz reklamowy odwołuje się do wyników sondaży, badań statystycznych, rankingów lub innych danych.
TAK (X)   NIE (   )
6. W celu zapewnienia rzetelności przekazywanych klientom Banku informacji oraz udzielania klientom zrozumiałych wyjaśnień proces oferowania produktów i usług finansowych przez Bank jest prowadzony przez odpowiednio przygotowane osoby.
TAK (X)   NIE (   )
7. Bank dokłada starań, aby oferowane produkty i usługi finansowe były adekwatne do potrzeb klientów, do których są kierowane.
TAK (X)   NIE (   )
8. Na etapie przedstawiania charakteru i konstrukcji rekomendowanego produktu lub usługi finansowej Bank oraz podmioty z nim współpracujące uwzględniają potrzeby, o których mowa w ust. 7, w szczególności co do indywidualnej sytuacji klienta, w tym, wiedzy i doświadczenia na rynku finansowym, a tam gdzie jest to uzasadnione pożądanego czasu trwania inwestycji oraz poziomu akceptowanego ryzyka.
TAK (X)   NIE (   )
9. Bank oraz współpracujące z nim podmioty rzetelne i w sposób przystępny dla przeciętnego odbiorcy informują o oferowanym produkcie lub usłudze, w tym w szczególności o charakterze i konstrukcji tego produktu lub usługi, korzyściach oraz czynnikach warunkujących osiągnięcie ewentualnego zysku, a także o wszelkich ryzykach z nimi związanych, w tym o opłatach i kosztach (również związanych z wcześniejszą rezygnacją z produktu lub usługi).

TAK (X)   NIE (   )

10. Wszelkie niezbędne informacje dotyczące charakteru i konstrukcji produktu lub usługi finansowej, mające znaczenie dla podjęcia przez klienta decyzji, są udostępniane klientom w taki sposób, aby w odpowiednim czasie przed zawarciem umowy mieli oni możliwość swobodnego zapoznania się z ich treścią.

TAK (X)   NIE (   )

11. Postanowienia umowy, w tym wzorce umowy oraz istotne informacje na temat umowy zamieszczone w innych dokumentach, są przedstawione klientowi przez Bank oraz podmioty z nim współpracujące przed podjęciem przez klienta decyzji co do zawarcia umowy.

TAK (X)   NIE (   )

12. Jeśli w ocenie klienta nie jest możliwe zapoznanie się z przedstawionymi dokumentami na miejscu Bank przekazuje klientowi na koszt własny kopie odpowiednich dokumentów.

TAK (X)   NIE (   )

13. Bank podejmuje odpowiednie działania i dokłada należytej staranności, aby wzorce umów nie zawierały postanowień niejednoznacznych.

TAK (X)   NIE (   )

14. Bank udostępnia klientom jasne i przejrzyste zasady rozpatrywania skarg i reklamacji.

TAK (X)   NIE (   )

15. Bank wprowadził zorganizowaną formę rozpatrywania skarg i reklamacji oraz podejmowania działań zaradczych zmierzających do ograniczenia sytuacji, powodujących wystąpienie ich w przyszłości.

TAK (X)   NIE (   )

16. Proces rozpatrywania skarg i reklamacji przez Bank jest przeprowadzany niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni, a także cechuje się rzetelnością, wnikliwością, obiektywizmem oraz poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu i dobrych obyczajów.

TAK (X)   NIE (   )

17. Treść odpowiedzi na skargę lub reklamację zawiera, w szczególności w przypadku negatywnego rozpatrzenia, pełne i wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i prawne, stosownie do zarzutów zamieszczonych w reklamacji lub skardze.

TAK (X)   NIE (   )

18. Bank dąży do polubownego rozwiązywania sporów ze swoimi klientami.

TAK (X)   NIE (   )

19. Bank dochodząc swoich roszczeń, w szczególności prowadząc działania windykacyjne wobec klientów, działa profesjonalnie i dba o reputację instytucji zaufania publicznego.

TAK (X)   NIE (   )

VIII. Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne

1. W Banku działa adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej mający na celu zapewnienie :
  - 1) prawidłowości procedur administracyjnych i księgowych, a także sprawozdawczości finansowej oraz rzetelnego raportowania wewnętrznego i zewnętrznego,
TAK (X)   NIE (   )
  - 2) zgodności działania z przepisami prawa i regulacjami zewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych.
TAK (X)   NIE (   )
2. Bank dokumentuje proces zapewnienia realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej.
TAK (X)   NIE (   )
3. System kontroli wewnętrznej w Banku obejmuje wszystkie poziomy w strukturze organizacyjnej Banku.
TAK (X)   NIE (   )
4. Zarząd Banku opracował i wdrożył adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej, a Rada Nadzorcza Banku dokonuje okresowej oceny adekwatności, efektywności i skuteczności zarówno całości systemu kontroli wewnętrznej, jak i wybranych jego elementów.
TAK (X)   NIE (   )
5. Pracownikom Banku w ramach obowiązków służbowych przypisano odpowiednie zadania związane z zapewnieniem realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej.
TAK (X)   NIE (   )
6. Bank opracował i wdrożył efektywną, skuteczną i niezależną funkcję zapewnienia zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych.
TAK (X)   NIE (   )
7. W Banku sposób zorganizowania funkcji zapewnienia zgodności gwarantuje niezależność wykonywania zadań w tym zakresie.
TAK (X)   NIE (   )
8. Osoba kierująca komórką kontroli wewnętrznej/komórką do spraw zapewnienia zgodności w Banku ma możliwość :
  - 1) bezpośredniego komunikowania się z Zarządem i Radą Nadzorczą Banku.
TAK (X)   NIE (   )
  - 2) bezpośredniego i jednoczesnego raportowania do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.
TAK (X)   NIE (   )
9. Osoba kierująca komórką kontroli wewnętrznej/komórką do spraw zapewnienia zgodności uczestniczy w posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej, jeżeli przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej lub funkcją zapewnienia zgodności.
TAK (X)   NIE (   )
10. Powoływanie i odwoływanie osoby kierującej komórką kontroli wewnętrznej/komórką do spraw zapewnienia zgodności odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej Banku.
TAK (X)   NIE (   )

11. Audyt wewnętrzny Banku był wykonywany.
TAK (X)   NIE (   )
12. Bank skutecznie zarządza ryzykiem występującym w jego działalności, w szczególności poprzez opracowanie i wdrożenie adekwatnego i skutecznego systemu zarządzania ryzykiem uwzględniającym strategię zarządzania ryzykiem obejmującą tolerancję na ryzyko określone przez Bank.
TAK (X)   NIE (   )
13. Na proces zarządzania ryzykiem w Banku składa się jego identyfikacja, pomiar, szacowanie, monitorowanie oraz stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających zidentyfikowany, zmierzony i oszacowany poziom ryzyka.
TAK (X)   NIE (   )
14. W Banku system zarządzania ryzykiem zorganizowany jest adekwatnie do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności przy uwzględnieniu strategicznych celów Banku, w tym strategii odnośnie zarządzania ryzykiem uwzględniającym tolerancję na ryzyko określoną przez Bank.
TAK (X)   NIE (   )
15. Zarząd Banku, niezależnie do zadań przypisanych komórkom organizacyjnym Banku i innym jego organom, ponosi odpowiedzialność za skuteczne zarządzanie ryzykiem.
TAK (X)   NIE (   )
16. Członkowie Zarządu Banku, uwzględniając charakter, skalę i złożoność prowadzonej działalności, nie łączą odpowiedzialności za zarządzanie danym ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar generujący to ryzyko.
TAK (X)   NIE (   )
17. Rada Nadzorcza zatwierdza i nadzoruje realizację strategii zarządzania ryzykiem, sprawując nadzór nad skutecznością zarządzania ryzykiem.
TAK (X)   NIE (   )
18. Zarząd Banku zapewnia otrzymywanie przez Radę Nadzorczą Banku regularnej i aktualnej informacji o ryzyku zidentyfikowanym w obecnej i przyszłej działalności Banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem, w tym także informacji od komórki do spraw zapewnienia zgodności w Banku i od komórki audytu wewnętrznego.
TAK (X)   NIE (   )
19. Bank był poddany lustracji i realizuje wnioski polustracyjne.
TAK (X)   NIE (   )

10.01.2020 r. (-) Rada Nadzorcza Banku